

Poznań, 01.09.2021 r.

dr hab. Marcin Rachwał, prof. UAM
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
UAM Poznań

**Ocena osiągnięć naukowych dra Krzysztofa Kasianiuka
sporządzona w postępowaniu w sprawie nadania stopnia naukowego
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki o polityce i administracji**

I. Podstawowe dane o Kandydacie

Doktor Krzysztof Kasianiuk uzyskał tytuł zawodowy licencjata politologii (2002), następnie tytuł zawodowy magistra socjologii (2004). W 2012 roku w Instytucie Studiów Politycznych PAN Kandydat uzyskał stopień doktora nauk społecznych w zakresie nauk o polityce. Tytuł rozprawy doktorskiej – *Paradygmat gry w polityce. Jak posłowie VI kadencji chcą zmienić polską rzeczywistość* (Promotor – prof. Włodzimierz Wesołowski).

Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż doktor K. Kasianiuk uprzednio nie ubiegał się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Habilitant od 2004 roku do chwili obecnej jest związany zawodowo z Collegium Civitas w Warszawie i zajmował następujące stanowiska: asystent (2004-2007), starszy asystent (2007-2012), adiunkt (2012-obecnie). W tym miejscu należy dodać, iż Kandydat wykazuje również aktywność organizacyjną, na którą składa się pełnienie licznych funkcji w macierzystej Uczelni, takich jak: Koordynator ds. międzynarodowych praktyk i studiów jednosemestralnych (2012-2014), członek Komisji ds. Badań Naukowych (2013-obecnie), członek Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów (2015-obecnie, od 2016 przewodniczący przywołanej Komisji), członek zespołu przedstawicieli pracowników Collegium Civitas (2018-obecnie).

II. Informacja o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia postępowania habilitacyjnego dr. K. Kasianiuka, w tym obowiązujących kryteriach oceny

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. 2021, poz. 478, z późn. zm.), stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1) posiada stopień doktora;

2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

- a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
- b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
- c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W dalszej części recenzji dokonano oceny osiągnięć naukowych dr. K. Kasianiuka, po czym w konkluzji wskazano zakres wypełnienia przez Habilitanta ww. warunków uzyskania stopnia doktora habilitowanego. W treści uwzględniono również kryteria oceny wskazane w § 2 pkt 5-7 umowy o dzieło na recenzję.

III. Informacja o ocenianych osiągnięciach naukowych

1) Tytuł osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Kandydat wskazał monografię naukową jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego: **Kasianiuk K. (2021), Modelowanie percepcji transformacji politycznej. Podejście systemowe, Warszawa: Collegium Civitas, <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.13235369>** (Recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Roman Bäcker, prof. UW dr hab. Bohdan Szklarski).

2) Dane naukometryczne Kandydata

Dane podane przez Kandydata w załączniku nr 3 (wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny):

- a) Personal Impact Factor (2020) – 0 (Scopus).
- b) Liczba cytowań publikacji wnioskodawcy – 16 (w tym autocytowań – 2).
- c) Indeks Hirscha za lata 2009-2021: h = 1 (Crossref), h = 2 (Google Scholar), h = 1 (Scopus).
- d) Liczba punktów MNiSW: 2013-2016 (78), 2017-2018 (50,5), 2019-2021 (205).

Dane na dzień sporządzenia niniejszej recenzji (Harzing's Publish or Perish):

a) liczba cytowań – 21, h-indeks – 3 (Google Scholar).

Dane naukometryczne Kandydata oceniam na poziomie dostatecznym do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

3) Informacja o liczbie publikacji naukowych, monografii, rozdziałów w monografiach autorstwa lub współautorstwa Kandydata, z podaniem również danych informacji po uzyskaniu stopnia naukowego doktora w 2012 r.

Monografie naukowe (2):

a) Kasianiuk K. (2021), Modelowanie percepcji transformacji politycznej. Podejście systemowe, Warszawa: Collegium Civitas.

b) Kasianiuk K. (2014), Gra polityczna w parlamencie. Anatomia zjawiska, Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe.

Rozdziały w monografiach naukowych – 2 opublikowane przed uzyskaniem stopnia doktora.

Artykuły w czasopismach naukowych – 14, w tym: 2 opublikowane przed uzyskaniem stopnia doktora, 3 napisane we współautorstwie (wkład Habilitanta wyniósł odpowiednio: 25%, 33%, 50%).

Redakcja monografii naukowych – 2. Habilitant był redaktorem jednej monografii przed uzyskaniem stopnia doktora, natomiast po uzyskaniu stopnia doktora współredagował jedną monografię.

Tym samym po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant opublikował: **2 monografie** (w tym miejscu pojawia się pytanie, czy monografia z 2014 r. jest zmodyfikowaną wersją rozprawy doktorskiej? W dostarczonej dokumentacji brakuje informacji w tym zakresie), **12 artykułów w czasopismach naukowych** (w tym 3 we współautorstwie), jak również był **współredaktorem jednej monografii**.

Biorąc pod uwagę wyłącznie kwestię liczby publikacji naukowych, dorobek Habilitanta oceniam jako wystarczający do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Kwestia oceny merytorycznej publikacji jest przedmiotem dalszej części niniejszej recenzji.

4) Informacja o najważniejszych czasopismach, w ramach których Kandydat publikował swoje prace naukowe

Monografie: Collegium Civitas Press, Wydawnictwo Sejmowe.

Rozdziały w monografiach naukowych: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, ASPRA-JR.

Artykuły w czasopismach naukowych: „Studia Polityczne” (2), „Homo Communicativus”, „Przegląd Sejmowy”, „Wrocławskie Studia Politologiczne”, „Kybernetes” (2), „Studia z

Polityki Publicznej”, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, „e-Politikon”, „Systems Research and Behavioral Science”, „Lecture Notes in Computer Science”, „Journal of Applied Computer Science”, „European Journal of Service Management”.

Redakcja monografii naukowych: Centrum Kreowania Liderów-Collegium Civitas Press, Peter Lang.

Kandydat wykazał bardzo zróżnicowaną bazę w zakresie miejsc publikowania swoich prac naukowych. Co istotne, były to nie tylko polskie wydawnictwa, a zatem Habilitant zadbał o możliwie szerokie upowszechnienie efektów swoich badań naukowych. Ten aspekt aktywności dr. K. Kasianiuka oceniam pozytywnie (wysoko).

5) Informacja, czy Kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych

Kandydat był redaktorem (współredaktorem) naukowym dwóch monografii, spośród których pierwsza została wydana przed uzyskaniem stopnia doktora, natomiast druga po uzyskaniu wskazanego stopnia naukowego:

a) Kasianiuk K. (red), (2008), *Lider, manager, oportunist – współczesne koncepcje przywództwa*, Warszawa: Centrum Kreowania Liderów-Collegium Civitas.

b) Kasianiuk K., Szklarski B., Żylicz O. (red.), (2021), *Failed leadership*, Berlin: Peter Lang.

Ponadto Habilitant jest współautorem 3. artykułów naukowych, które zostały opublikowane w czasopiśmie (1 przed uzyskaniem stopnia doktora, 2 po uzyskaniu stopnia doktora). Wszystkie współautorskie artykuły naukowe zostały opublikowane w języku angielskim. Wkład Habilitanta w powstanie przedmiotowych artykułów wyniósł odpowiednio: 33% (2009), 25% (2014), 50% (2018).

Powyższe dane dają podstawę do sformułowania wniosku, iż Kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych.

6) Ocena wskazanego przez Kandydata osiągnięcia naukowego, w tym, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej – nauki o polityce i administracji

Osiągnięcie naukowe wskazane przez Kandydata: **Kasianiuk K. (2021), Modelowanie percepcji transformacji politycznej. Podejście systemowe, Warszawa: Collegium Civitas, ss. 304.**

Monografia składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii, spisu rysunków i tabel, załączników. Rozdziały otwierające monografię (I, II i III) zostały poświęcone na omówienie problematyki transformacji i modelowania, a zatem zaproponowanego przez Kandydata narzędzia badawczego, natomiast przedmiotem dwóch ostatnich części jest aplikacja procedury modelowania percepcji transformacji politycznej do

analizy jakościowej fragmentów dwóch tekstów pisanych. „Procedura pozwala na odtworzenie sposobu myślenia aktora politycznego na temat transformacji politycznej, poprzez uporządkowanie i określenie względnej roli wykorzystywanych przez aktora kategorii poznawczych. Pozwala też na wskazanie układu kluczowych dla aktora procesów, tzw. dźwigni transformacyjnych” (Autoreferat, s. 2).

Wstęp poświęcono na omówienie motywacji do zajęcia się przedmiotem monografii, został określony jej charakter (metodologiczny), zaprezentowano zastosowaną siatkę terminologiczną, założenia wyjściowe do dalszych rozważań. Jak zaznaczył Habilitant, książka ma na celu dostarczenie narzędzia pozwalającego na odpowiedź na pytania w rodzaju: „jak porządkować układy zależności między różnymi wymiarami transformacji, by móc odpowiadać na pytania o możliwy i pożądaný przebieg transformacji według różnych aktorów politycznych?” (s. 14-15). W monografii odnajdziemy podstawowe założenia i elementy procedury modelowania percepcji transformacji politycznej w ujęciu systemowym. Kandydat zaproponował postępowanie badawcze, które przyczynić się może do lepszego zrozumienia różnych wymiarów zarówno ciągłości, jak i zmian politycznych (s. 16). Już w tym momencie warto podkreślić, iż tak wyartykułowane założenia wyjściowe zostały zrealizowane, narracja jest prowadzona w sposób bardzo przemyślany i uporządkowany, jednoznacznie ukierunkowany na realizację celu pracy.

Przedmiotem Rozdziału I *Percepcja transformacji politycznej jako przedmiot badań politologicznych* jest przedstawienie podstawowych problemów występujących podczas analizy percepcji transformacji politycznej. Wskazana część monografii rozpoczyna się od zdefiniowania tytułowego terminu „transformacja polityczna”, jak również określenia roli aktorów politycznych w procesach zmian. Następnie podjęto poszerzone rozważania dotyczące percepcji transformacji w kontekście problemu ciągłości i zmiany, po czym Autor przedstawił percepcję transformacji politycznej jako przedmiot poznania. Rozdział I kończy się kilkoma uwagami dotyczącymi roli percepcji transformacji politycznej w badaniach empirycznych. Wniosek końcowy brzmi następująco: „(...) istnieje znaczne zróżnicowanie w podejściu zarówno do charakteru procesów transformacyjnych, jak i roli aktorów politycznych w tych procesach. Wydaje się, że modelowanie percepcji transformacyjnych może być wykorzystywane przede wszystkim w badaniach zakładających istotną rolę percepcji aktorów politycznych oraz istotną – przynajmniej potencjalnie – ich rolę w całokształcie życia politycznego” (s. 45).

Badanie m.in. zjawisk politycznych wymaga przyjęcia szeregu założeń wyjściowych, wśród których znajduje się wybór metod badawczych. W Rozdziale II zaprezentowana została

perspektywa, w której adekwatnym sposobem badania percepcji transformacji politycznej jest modelowanie. Zdefiniowane ono zostało jako „proces badawczy polegający na porządkowaniu kategorii poznawczych mających opisywać i wyjaśniać rzeczywistość. W sferze politycznej modelowanie percepcji prowadzone jest na podstawie wypowiedzi aktorów politycznych” (s. 47). W kontekście przyjętych przez Habilitanta założeń należy dodać, iż modelowanie zostało ściśle powiązane z jednym z nurtów badań w nauce o polityce i administracji, tj. podejściem systemowym. W związku z tym znaczna część rozdziału II została poświęcona rozważaniom dotyczącym istoty systemu politycznego (system jako kategoria analizy transformacji politycznej, modele identyfikacji systemu jako narzędzia badawcze).

Kolejny rozdział został poświęcony na omówienie faz modelowania (jest to procedura o charakterze linearnym). W ramach procedury modelowania określono pięć faz: a) przygotowanie, b) przekład, c) analiza strukturalna, d) analiza funkcjonalna, e) wnioskowanie, walidacja i interpretacja. „W trakcie poszczególnych faz najpierw dokonuje się dekonstrukcji, a następnie wtórnego łączenia treści zawartych w komunikatach aktorów politycznych, by na końcu ustalić kluczowe dla całości układy zależności” (s. 16). Narracja autorska prowadzi czytelnika przez kolejne fazy aplikacji zaproponowanego narzędzia badawczego, od wyboru materiału źródłowego do sformułowania wniosków, które elementy tegoż materiału są kluczowe dla aktora politycznego.

Dwa ostatnie rozdziały zostały poświęcone na zaprezentowanie procedury modelowania na dwóch przykładach. Pierwszy z nich to modelowanie wizji transformacji politycznej zawartej w *exposé* (ściśle, w początkowym fragmencie *exposé*) Tadeusza Mazowieckiego z 1989 roku, natomiast drugi przykład to modelowanie czynników warunkujących integrację z Unią Europejską w raporcie polskiego rządu z roku 2000 (analogicznie jak w przypadku *exposé* Tadeusza Mazowieckiego, modelowanie czynników warunkujących integrację z UE zostało oparte na fragmentach przywołanego raportu). W tym miejscu pojawia się pytanie, odnośnie do motywacji Habilitanta w zakresie wyboru konkretnych, przywołanych tekstów pisanych. Jak zaznaczono we wstępie do monografii, wybrane przykłady „dzieli moment historyczny, ale łączy fakt, że oba dotyczą różnych wymiarów polskiej transformacji. Oba obrazują też możliwość wykorzystania do analizy materiałów źródłowych różnego typu i różnego rozmiaru” (s. 16). Dodatkowo na początku rozdziału IV możemy przeczytać: „Podstawową przyczyną wyboru przemówienia Tadeusza Mazowieckiego było jego znaczenie historyczne i merytoryczne. Rozpoczęcie przez niego pełnienia funkcji premiera było wyjątkowe i nieoczekiwane (...). Stąd też przemówienie to wydaje się naturalnym przedmiotem zainteresowania dla badań nad percepcjami transformacji



politycznej” (s. 128). Po przedstawieniu dodatkowych argumentów w zakresie doboru materiału badawczego, Kandydat podsumował: „Dzięki połączeniu wspomnianych faktów uzyskuje się mocno osadzone przekonanie, że materiał źródłowy dotyczy percepcji konkretnego aktora politycznego – w tym przypadku Tadeusza Mazowieckiego – i że wyniki analizy mogą okazać się istotne dla badaczy początków polskiej transformacji” (s. 129). W treści rozdziału V Autor nie umieścił dodatkowego uzasadnienia wyboru analizowanego źródła, tj. Raportu w sprawie korzyści i kosztów integracji Rzeczypospolitej Polskiej z Unią Europejską z 26 lipca 2000 roku przyjętego przez Radę Ministrów. Raport stanowił realizację uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 lutego 2000 r. w sprawie przygotowań do członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Druk nr 2134, Sejm RP III kadencji).

Nie ulega wątpliwości, że Kandydat wybrał do badań 2 bardzo istotne dokumenty dla procesu transformacji politycznej RP. Dodatkowo dokonany wybór został szeroko uzasadniony. Jednakże warto również zauważyć, iż w związku z powyższymi uwagami monografia stanowi modelowanie percepcji transformacji politycznej na wybranych przykładach. Nie jest to całościowy obraz percepcji transformacji politycznej, lecz ograniczony do perspektywy wyznaczonej przez aktorów politycznych, będących autorami analizowanych tekstów pisanych. Wydaje się, iż wskazana kwestia powinna znaleźć uzasadnienie w tytule monografii. Przedmiotowa uwaga w żaden sposób nie podważa jednak bardzo wysokiej oceny wartości merytorycznej ocenianej książki.

Kolejną kwestią wartą rozważenia jest użyteczność zaproponowanego narzędzia badawczego. Jak podkreślił Habilitant, „Procedura modelowania opiera się na kilku założeniach pozwalających na zidentyfikowanie jej potencjału badawczego. Przyjmuje się, że:

- sposób myślenia aktorów politycznych wyraża się w języku;
- układ kategorii używanych przez aktorów politycznych ma odzwierciedlać układ procesów rzeczywiście zachodzących w sferze politycznej;
- istnieje związek pomiędzy tym, co aktor polityczny wyraża, a tym, co próbuje realizować w sferze politycznej” (s. 269).

Z pewnością zaprezentowane narzędzie badawcze ma duży potencjał aplikacyjny, wachlarz możliwych do zbadania materiałów źródłowych jest szeroki, jednakże musimy pamiętać o ww. warunkach zastosowania procedury modelowania. Nie zawsze przecież musi istnieć np. związek pomiędzy tym, co aktor polityczny wyraża, a tym, co próbuje wdrożyć w praktyce życia politycznego. Kandydat jest w pełni świadomy zasygnalizowanej kwestii, co zostało syntetycznie omówione w zakończeniu monografii. „W celu dokonania oceny



przydatności materiału źródłowego do modelowania można wykorzystać dwa kryteria: trwałości i spójności komunikatu. Komunikat będzie o tyle trwały, o ile aktorzy polityczni uznają jego obowiązywanie w działaniu. Komunikat będzie o tyle spójny, o ile aktorzy polityczni oczekują jego czytelności i klarowności wewnętrznych i zewnętrznych powiązań. Procedura wydaje się użyteczna przede wszystkim do modelowania percepcji wyrażanych w komunikatach o wysokim stopniu trwałości i spójności” (s. 270). W dalszej części zakończenia Habilitant rozszerza i konkretyzuje uwarunkowania zastosowania zaproponowanego narzędzia badawczego o charakterze jakościowym.

W pracy zdarzają się drobne błędy redakcyjne (np. „Termin percepcja zostało tu użyte (...)”, powinno być: „Termin percepcja został tu użyty (...)”, s. 10). Należy jednak podkreślić, iż wskazana kategoria błędów występuje sporadycznie, monografia charakteryzuje się precyzją języka i dobrze dopracowaną stroną redakcyjną.

Oceniane osiągnięcie naukowe stanowi pozycję nowatorską, zaproponowane przez Habilitanta narzędzie badawcze zostało dobrze przemyślane, zaprojektowane i zaprezentowane w książce. Tym samym mamy do czynienia z monografią świadczącą o dojrzałości metodologicznej Kandydata, świadomego uwarunkowań prowadzenia badań naukowych w ramach dyscypliny – nauki o polityce i administracji. Tak więc dr K. Kasianiuk udowodnił, iż posiada predyspozycje do prowadzenia samodzielnych badań naukowych i kierowania zespołami badawczymi.

W tym miejscu należy również podkreślić, iż oceniane osiągnięcie naukowe zostało oparte na szerokiej, reprezentatywnej i aktualnej bazie źródłowej.

Podsumowując, Kandydat spełnia warunek określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tj. posiada w dorobku „1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a”.

Powyższa analiza skłania mnie do jednoznacznego wniosku końcowego – **osiągnięcie naukowe wskazane przez Kandydata stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej – nauki o polityce i administracji.**



7) Ocena pozostałego dorobku naukowego Kandydata

W otrzymanej dokumentacji znalazło się również 8 artykułów naukowych, które Habilitant opublikował po uzyskaniu stopnia naukowego doktora:

- a) Kasianiuk K. (2014), Systemowe źródła gry politycznej w liberalno-demokratycznym parlamencie, „Przegląd Sejmowy”, Nr 6, ss. 195-217 (w załączniku nr 3 jest pomyłka w tytule).
- b) Kasianiuk K. (2016), Zespoły poselskie i parlamentarne jako formy samoorganizacji parlamentarzystów. Wyniki polskich badań eksploracyjnych, „Wrocławskie Studia Politologiczne”, Tom 20, ss. 124-140.
- c) Kasianiuk K. (2016), White box, black box and self-organization. A system-to-environment approach to leadership, “Kybernetes”, Vol. 45, Issue: 1, pp. 126-140 (w załączniku nr 3 jest pomyłka w tytule).
- d) Kasianiuk K. (2017), Analiza systemowa jako narzędzie w badaniach instytucji politycznych. Uwagi wstępne, „Studia Polityczne”, Tom 45, Nr 2, ss. 169-192.
- e) Kasianiuk K. (2018), A system-cybernetic approach to the study of political power. Introductory remarks, “Kybernetes”, Vol. 47, Issue: 6, pp. 1262-1276.
- f) Kasianiuk K. (2018), Czas w demokratycznym systemie parlamentarnym. Przypadek Sejmu RP w latach 1989-2015, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, Nr 1, ss. 185-206.
- g) Kasianiuk K. (2018), Studying Leadership in Democratic Parliaments. Clues from Complex Systems Theory and Polish Case, “e-Politikon”, Nr 28, ss. 38-62.
- h) Kasianiuk K. (2020), On a system-environment relationship in scientific inquiry: A response to ‘Definition of System’ by A. D. Hall and R. E. Fagen, “Systems Research and Behavioral Science”, pp. 1-10.

Przedmiotem ww. artykułów naukowych są m.in. elementy procedury modelowania percepcji transformacji politycznej, co znalazło odzwierciedlenie w treści autoreferatu. „Prace nad modelami prowadziłem w latach poprzedzających rok wydania monografii. Oprócz sformułowania przytoczonych wyżej definicji operacyjnych, wcześniejsze prace pozwoliły również na przetestowanie i wstępną ocenę przydatności niektórych elementów późniejszej procedury modelowania. Wypracowanie narzędzi w postaci modeli identyfikacji systemu prowadziłem równoległe na dwóch poziomach – konceptualizacji i walidacji” (s. 15).

Analogicznie jak monografia stanowiąca osiągnięcie naukowe Kandydata, ww. artykuły naukowe charakteryzują się klarownością wyводу, wysokim poziomem merytorycznym i poprawnością metodologiczną. Każdy artykuł ma poprawną strukturę, rozpoczyna się od

wyartykułowania założeń wstępnych (m.in. cel badań, zastosowane metody badawcze), po czym ma miejsce – ściśle ukierunkowane na realizację założeń wstępnych – rozwinięcie. Całość wieńczy dyskusja i podsumowanie. Co równie istotne, wszystkie szkice są oparte na bogatej i reprezentatywnej bazie źródłowej.

Analiza artykułów naukowych uwidoczniała drobne błędy, jednakże w żaden sposób nie umniejszają one ogólnie wysokiej oceny merytorycznej opracowań. Dla przykładu, w artykule pt. *Analiza systemowa jako narzędzie w badaniach instytucji politycznych. Uwagi wstępne*, możemy przeczytać: „Przed wprowadzeniem konstytucji z 4 kwietnia 1997 roku (...)” (s. 187). W istocie Konstytucja RP została uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 roku. W artykule pt. *Czas w demokratycznym systemie parlamentarnym. Przypadek Sejmu RP w latach 1989-2015*, na stronie 191 błędnie podano kadencje Sejmu (w punkcie B chodziło o kadencje II-IV, a nie II-VI). Ponadto należy zwrócić uwagę na następujący fragment tekstu artykułu: „(...) panujące w Polsce prawo i regulacje ograniczały zdolność Sejmu do strategicznego skracania kadencji – w całym badanym okresie panowało prawo wyborcze realizujące założenia systemu proporcjonalnego, co przekładało się na faktyczne zawieranie koalicji rządowych” (s. 192). Badany okres objął lata 1989-2015 (s. 185). W tym kontekście należy zaznaczyć, iż w wyborach do Sejmu przeprowadzonych w 1989 roku (Sejm PRL-u X kadencji, tzw. Sejm kontraktowy) obowiązywała ordynacja większościowa (Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej X kadencji, na lata 1989-1993, Dz. U. 1989, Nr 19, poz. 102).

8) Informacja o spełnieniu przez Kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną

Udział w konferencjach naukowych

Kandydat od 2004 roku (uzyskanie tytułu zawodowego magistra socjologii) do 2019 roku wykazał udział z referatem w 22 konferencjach naukowych (w tym 1 referat we współautorstwie). Od uzyskania stopnia naukowego doktora (29 czerwca 2012 r.) do momentu złożenia wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (31 marca 2021 r.) Kandydat wziął udział w 16 konferencjach naukowych, kongresach itp. Analizując wyłącznie aspekt ilościowy należy stwierdzić, iż jest to dorobek przeciętny, w pewnym uproszczeniu można przyjąć, iż są to 2 konferencje rocznie. Jednakże w tym kontekście warto zwrócić uwagę na co najmniej dwie, dodatkowe okoliczności. Po 1., referaty zazwyczaj były wygłaszane na prestiżowych, tak krajowych, jak i międzynarodowych konferencjach czy kongresach (m.in. Habilitant wziął udział w II, III i IV Kongresie Politologii,

Kongresie IPSA/AISP). Po 2., widoczne jest znaczne zróżnicowanie miejsc wygłaszania referatów.

Udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych

W latach 2006-2008 (przed uzyskaniem stopnia doktora) Habilitant był członkiem komitetu organizacyjno-naukowego 4. konferencji krajowych, które zostały zorganizowane w Collegium Civitas. Po uzyskaniu stopnia doktora Kandydat wykazał następujące formy aktywności w analizowanym zakresie przedmiotowym:

- a) członek komitetu organizacyjno-naukowego konferencji krajowej pt. Badanie i mierzenie przywództwa (Collegium Civitas w Warszawie, 12-13 czerwca 2018 r.);
- b) członek komitetu naukowego międzynarodowej konferencji naukowej pt. Failed leadership (Uniwersytet SWPS w Warszawie, 21-22 czerwca 2019 r.);
- c) moderator panelu podczas III Kongresu Politologii (wraz z prof. Bohdanem Szklarskim) pt. Świat polityki badany narzędziami innych dyscyplin (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, 22-24 września 2015 r.).

Udział w pracach zespołów badawczych

Przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitant pełnił funkcję wykonawcy w realizacji 3. projektów badawczych:

- a) *Paradygmat gry w polityce. Wybrane aspekty gry politycznej według posłów Sejmu VI kadencji*, grant promotorski, MNiSW, 2007-2009.
- b) *Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów*, OECD PISA, 2009.
- c) *INTUNE: Integrated and United? A Quest for Citizenship in an 'Ever Closer Europe'*, 6. Program Ramowy UE, 2005-2007. W projekcie koordynowanym przez Università degli Studi di Siena brało udział 31 instytucji badawczych.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora Kandydat wziął udział w realizacji 3. projektów badawczych:

- a) *TrendMiner – Large-scale Cross-lingual Trend Mining Summarization of Real-time Media Streams*, 7. Program Ramowy UE, czas realizacji: 2013-2014, rola Habilitanta: wykonawca – ekspert w zakresie sfery politycznej. Kandydat był odpowiedzialny za założenia i budowę ontologii polskiej sceny politycznej z ramienia Instytutu Podstaw Informatyki PAN. Projekt, koordynowany przez Deutsches Forschungszentrum für Kunstliche Intelligenz GMBH, realizowany był przez konsorcjum 12 instytucji.
- b) *GoodGov – National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies*, Norweski Mechanizm

Finansowy administrowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (CORE 2012), czas realizacji: 2013-2015, rola Habilitanta: wykonawca – ekspert w zakresie procesu podejmowania decyzji w państwie z ramienia Instytutu Studiów Politycznych PAN. Projekt był koordynowany przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, a w konsorcjum brał również udział Norweski Instytut Spraw Międzynarodowych.

c) Badanie ewaluacyjne Programu „Młodzi Głosują” 2014, projekt zrealizowany zespołowo na zlecenie Centrum Edukacji Obywatelskiej, czas realizacji: 2015.

Obecnie Kandydat bierze udział w realizacji następujących projektów:

a) PASSION – Partnership for sustainable development and social innovation, NAWA – Międzynarodowe Partnerstwa Akademickie, czas realizacji: 2020-2022, rola Habilitanta: wykonawca – ekspert odpowiedzialny za raport krajowy w obszarze zachowań proinnowacyjnych.

b) ADVICE – Advancing Digital Competence in Higher Education, Erasmus+ Strategic Partnership, czas realizacji: 2021-2023, rola Habilitanta: koordynator prac merytorycznych.

Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

a) International Public Policy Association (2015-2017) – członek zwyczajny;

b) International Political Science Association (2017) – członek zwyczajny;

c) Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych (od 2016), przewodniczący Sekcji Metod, Technik i Narzędzi Badawczych.

Staże w instytucjach naukowych – brak.

Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism:

a) Kandydat od 2020 r. pełni funkcję Topic Editor w międzynarodowym czasopiśmie *Systems* (ISSN 2079-8954). Jest w nim odpowiedzialny za obszar nauk politycznych.

Recenzje prac naukowych:

a) recenzja monografii: Thomas Denk, Sarah Lehtinen, *State-formation and democratization – a new classification*, London, Palgrave Macmillan (Springer), 2018, opublikowana w: “*Democratization*”, 2018, pp. 359-360.

b) Stały recenzent w czasopismach: *Kybernetes* (ISSN: 0368-492X), *Studia z Polityki Publicznej/Public Policy Studies* (ISSN: 2391-6389).

Udział w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań

a) Członek Komisji ds. Badań Naukowych w Collegium Civitas – realizowane zadania: ocena i rekomendacja wniosków dotyczących finansowania zadań badawczych ze środków na

utrzymanie i rozwój potencjału badawczego Uczelni; rekomendacja kandydatów do Nagrody Rektora za pracę naukową.

W podsumowaniu ocenianego zakresu aktywności należy dodać, iż Kandydat otrzymał „Nagrodę Rektora za osiągnięcia w pracy naukowej w 2018 roku”.

Powyższa analiza uprawnia do sformułowania wniosku, iż Kandydat wykazał się istotną aktywnością naukową.

9) Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę dr. K. Kasianiuka

Osiągnięcia dydaktyczne

Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż Habilitant prowadzi zajęcia w Collegium Civitas na studiach licencjackich, magisterskich i podyplomowych m.in. na następujących kierunkach: politologia, stosunki międzynarodowe, socjologia, zarządzanie, dziennikarstwo. Prowadzone zajęcia dotyczą przywództwa, procesów sterowania w sferze politycznej, metodologii badań politologicznych i społecznych.

W latach 2014-2020 Kandydat wypromował 39 dyplomantów (32 na poziomie licencjackim i 7 na poziomie magisterskim. Ponadto był recenzentem 106 prac licencjackich i magisterskich (choć w tym punkcie trudno określić zakres czasowy, gdyż lata podane w autoreferacie raczej nie są poprawne: 2021-2020).

Osiągnięcia organizacyjne

Habilitant w latach 2005-2008 w ramach Instytutu Studiów nad Przywództwem Collegium Civitas współorganizował serię 3. konferencji dotyczących przywództwa. W tym miejscu należy dodać, iż wszystkie konferencje odbyły się przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora (2006-2008).

Od 2016 roku Kandydat współorganizuje Sekcję Metod, Technik i Narzędzi Badawczych Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, najpierw jako współzałożyciel, a następnie przewodniczący pierwszego zarządu Sekcji. Przedmiotowa Sekcja stanowi płaszczyznę współpracy badaczy krajowych w obszarze rozwijania przedsięwzięć o charakterze metodologicznym. Zakres podejmowanych inicjatyw jest szeroki i zasługuje na uznanie, tym bardziej, iż przedmiot działania Sekcji jest skoncentrowany na ważnym zagadnieniu naukowym. Dotychczasowa aktywność Habilitanta w analizowanym zakresie objęła:

- współpracę przy organizacji Zimowych Szkół Metodologicznych (edycje II-VI), najpierw jako ekspert, a następnie jako wykładowca i współprzewodniczący;
- współorganizację konferencji pt.: *Badanie i mierzenie przywództwa* (2018);

- organizację panelu zamkniętego pt.: „Przypadek” jako kategoria analityczna w badaniach zmiany politycznej (III Kongres Politologii w 2018 r.);
- inicjowanie i organizowanie profilowanych warsztatów metodologicznych.

Podsumowując powyższe inicjatywy warto dodać, iż większość z nich została zorganizowana we współpracy z innymi ośrodkami badawczymi, co świadczy o umiejętnościach organizacyjnych dr. K. Kasianiuka.

Kandydat od 2020 roku kieruje centrum badawczym HIVE – Systems Collective Design Lab w Collegium Civitas, które skupia się na metodyce partycypacyjnego modelowania systemów społecznych, gospodarczych i politycznych. Do stycznia 2021 r. w ramach HIVE przeprowadzono 6 sesji modelowania dla grup studentów i indywidualnych pracowników naukowych.

Osiągnięcia popularyzujące naukę

Dr K. Kasianiuk wykazał podejmowanie inicjatyw, które można zaliczyć do obszaru popularyzacji nauki. W tym zakresie należy wskazać m.in. na następujące formy aktywności: 1) wygłoszenie wykładu pt.: *Po drugiej stronie kurtyny – czyli o grach politycznych* (Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, 2014); 2) prowadzenie klubu młodzieżowego podczas Festiwalu Nauki (2015 i 2018); 3) wygłoszenie wykładu i pełnienie roli eksperta podczas szkolnego etapu Festiwalu E(x)plory w XL LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stefana Żeromskiego w Warszawie (2020-2021); 4) autorstwo publikacji popularnonaukowej pt. *Za sterami, czyli dość treściwie o mniej więcej wszystkim* (2018).

Podsumowując, osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę Habilitanta oceniam pozytywnie.

IV. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Habilitant wykazał następujące formy aktywności w tytułowym zakresie przedmiotowym:

- a) *PI – Czas na zmianę. E-platforma jako narzędzie pozwalające na dostosowanie wyższym uczelniom swojej oferty edukacyjnej do oczekiwań rynku pracy*, Wyższa Szkoła Zarządzania Personalem – Millward Brown SMG/KRC, 2012-2015. Habilitant był odpowiedzialny za część merytoryczną „szkolnictwo wyższe”.
- b) *Wdrożenie zasad komunikacji wewnętrznej opartych o cybernetykę układów samodzielnych*, Vikersonn Polska Sp. z o.o., 2012-2013. Rola Habilitanta: stażysta, badacz, ekspert.
- c) *Akademia młodzieżowa – gra o życie*, projekt realizowany przez Fundację Pro Edu (finansowany przez Swiss Contribution), 2014. Rola Habilitanta: projektant i realizator gry symulacyjnej.

Konkluzja

Formułując konkluzję niniejszej recenzji należy ocenić, czy osiągnięcia naukowe dr. K. Kasianiuka odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W tym kontekście należy stwierdzić, iż Habilitant:

- posiada stopień doktora;
- posiada w dorobku osiągnięcie naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny – nauki o polityce i administracji, w postaci 1. monografii naukowej wydanej przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Tym samym Kandydat spełnia warunek określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy.
- wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W związku ze spełnieniem przesłanek ustawowych, opowiadam się za nadaniem dr. Krzysztofowi Kasianiukowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Marcin Paclik
Poznań, 01.09.2021 r.